

VII. STRESZCZENIE

Wstęp

Kształcenie podyplomowe jest istotnym elementem rozwoju zawodowego każdej pielęgniarki. Ukończenie różnych form kształcenia podyplomowego umożliwia pielęgniarkom zdobycie nowych umiejętności i kompetencji zawodowych. Wiąże się to z poprawą statusu zawodowego i materialnego, wzrostem prestiżu zawodowego oraz poczucia bezpieczeństwa. Zapotrzebowanie na badania w obszarze kształcenia podyplomowego pielęgniarek jest uzasadnione na gruncie wielu dyscyplin naukowych.

Podnoszenie kompetencji zawodowych jest odpowiedzią na zwiększone zapotrzebowanie świadczeniobiorców na wysokospecjalistyczną opiekę pielęgniarską jak również pomaga ono sprostać wymaganiom pracodawcy. Dobrze wykwalifikowana pielęgniarka jest atutem każdego podmiotu leczniczego, dzięki któremu może on świadczyć szerokoprofilową opiekę.

Uczestniczenie w kształceniu podyplomowym nierozzerwalnie wiąże się z wysoką odpowiedzialnością pielęgniarek za los pacjentów, zaś możliwość wykorzystania uzyskanych ma wpływ na poczucie satysfakcji z pracy pielęgniarek, która z kolei decyduje o poczuciu ich satysfakcji z życia. Satysfakcja z życia oraz satysfakcja z pracy jest znaczącym wyznacznikiem zamiarów i działań w obszarach rozwoju zawodowego pielęgniarek, a co za tym idzie ma związek z motywacją do podejmowania kształcenia podyplomowego.

Cel pracy

Określenie związku satysfakcji z życia oraz satysfakcji z pracy z motywacją do podejmowania kształcenia podyplomowego przez pielęgniarki.

Material i metody

Materiał empiryczny zebrano w okresie od stycznia do maja 2019 roku w Ośrodku Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych Radomskiego Szpitala Specjalistycznego. Badaniami objęto 340 osób w tym 325 pielęgniarek (95,5%) i 15 pielęgniarzy (4,41%) posiadających czynne prawo wykonywania zawodu i aktualnie realizujących różne formy kształcenia podyplomowego tj.: kursy specjalistyczne, kursy kwalifikacyjne, szkolenia specjalizacyjne.

W badaniach posłużono się metodą sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem techniki ankietowej. Narzędzia badawcze to: autorski kwestionariusz w postaci metryczki oraz standaryzowane kwestionariusze ankiet. Do oceny poczucia satysfakcji z życia użyto Skali Satysfakcji z Życia (SWLS). Poczucie satysfakcji z pracy zbadano za pomocą skali Satysfakcji z Pracy (SSP) oraz Minesockiego Kwestionariusza Zadolenia z Pracy (MSQ SF). Motywację do podejmowania kształcenia zmierzono Skalą Intencji Podejmowania Szkoleń oraz Planowania Podjęcia Szkolenia.

W celu weryfikacji postawionych pytań badawczych przeprowadzono analizy statystyczne przy użyciu pakietu IBM SPSS Statistics 23. Przy jego pomocy wykonano analizy częstości, analizy podstawowych statystyk opisowych, testy t Studenta dla prób niezależnych, test U Manna-Whitney'a, analizy korelacji ze współczynnikiem r Pearsona, nieparametryczne analizy wariancji Kruskala-Wallis, jednoczynnikowe analizy wariancji w schemacie międzygrupowym, testy χ^2 oraz dokładne testy Fishera. Za poziom istotności uznano klasyczny próg $\alpha=0,05$.

Wyniki

W badanej grupie ogólny wskaźnik poczucia satysfakcji z życia wynosił $22,94 \pm 4,90$. Wykształcenie, stan cywilny, sytuacja materialna, miejsce zamieszkania oraz staż pracy respondentów istotnie statystycznie wpływał na poziom satysfakcji z życia. Wyższy poziom satysfakcji z życia deklarowały osoby będące w związku, zamieszkujące na wsi oraz posiadające wyższe wykształcenie. Natomiast wraz z wiekiem poziom satysfakcji z życia malał.

Kolejnym etapem badań była ocena poziomu satysfakcji z pracy oraz wpływu czynników socjodemograficznych na jej poczucie. Wykazano, iż poziom satysfakcji z pracy badanych jest na poziomie przeciętnym oraz, że jest on istotnie statystycznie zróżnicowany poprzez takie czynniki jak: wykształcenie, sytuacja materialna, miejsce pracy, dodatkowo ukończona forma kształcenia podyplomowego. Wyższe poczucie satysfakcji z pracy odczuwały osoby dobrze usytuowane z wyższym wykształceniem. Poczucie satysfakcji z

pracy osób pracujących w ZOL-u było istotnie statystycznie niższe niż pracowników oddziału zabiegowego oraz POZ. Lepiej zadowolone z pracy były pielęgniarki, które ukończyły kurs kwalifikacyjny.

W wyniku analizy poziomu motywacji do podejmowania kształcenia podyplomowego odnotowano istotną statystycznie różnicę w wyniku motywacji w skali intencji do podejmowania szkolenia pomiędzy badanymi o różnym poziomie satysfakcji z życia ($H=8,078$, $p=0,018$) – różnice zaobserwowano pomiędzy respondentami o niskim poziomie satysfakcji z życia, a respondentami o wysokim poziomie satysfakcji z życia. Ankietowani o niskim poziomie satysfakcji uzyskali istotnie niższy wynik w wymiarze Intencji do podejmowania szkolenia (średnia wyniku Intencji do podejmowania szkolenia w tej grupie to $M=3,07$), niż osoby o wysokim poziomie satysfakcji z życia ($M=3,62$).

Odnotowano także istotną statystycznie korelację wyników satysfakcji z życia i motywacji w wymiarze Intencji podjęcia szkolenia ($r=0,121$, $p=0,025$) – jednak współczynnik korelacji był tutaj bardzo niski.

Nie odnotowano natomiast istotnych statystycznie różnic w motywacji w wymiarze podskali planu podjęcia szkolenia pomiędzy badanymi o różnym poziomie satysfakcji z życia – porównywane grupy uzyskały zbliżone wyniki w tym wymiarze. Nieznacznie niższe wyniki zaobserwowano w grupie o niskim poziomie satysfakcji, jednak różnice nie były tu istotne statystycznie. W przypadku tej zmiennej nie odnotowano także istotnej statystycznie korelacji z wynikiem satysfakcji z życia.

Oceniono również związek poziomu motywacji do podejmowania kształcenia z poziomem satysfakcji z pracy. Stwierdzono, że pielęgniarki bardziej usatysfakcjonowane z pracy mają większą motywację do podejmowania kształcenia podyplomowego.

Wskazano istnienie zależności pomiędzy zmiennymi socjodemograficznymi tj.: wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania, staż pracy, dodatkowe miejsce pracy, a motywacją do podejmowania kształcenia pielęgniarek. Poziom motywacji w wymiarze intencji do podejmowania kształcenia podyplomowego był wyższy w grupie osób nieposiadających szkolenia specjalizacyjnego.

Wnioski

Analiza uzyskanych wyników wykazała, że poczucie satysfakcji z życia oraz z satysfakcji z pracy wśród badanych pielęgniarek jest na poziomie przeciętnym. Stwierdzono istnienie zależności pomiędzy zmiennymi socjodemograficznymi tj.: wykształcenie, sytuacja materialna, miejsce zamieszkania, stan cywilny oraz staż pracy, a satysfakcją z życia badanych pielęgniarek. Podobną zależność wskazano pomiędzy zmiennymi socjodemograficznymi tj.: wykształcenie, sytuacja materialna, miejsce pracy, dodatkowo ukończona forma kształcenia, a satysfakcją z pracy badanych pielęgniarek. Ukazano, że wraz ze wzrostem satysfakcji z życia wzrasta motywacja do podejmowania kształcenia podyplomowego przez pielęgniarki oraz, że wyższy poziom satysfakcji z wykonywanej pracy istotnie znacząca motywuje pielęgniarki do uczestnictwa w różnych formach kształcenia podyplomowego. Wskazano istnienie zależności pomiędzy zmiennymi socjodemograficznymi tj.: wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania, staż pracy, dodatkowe miejsce pracy, rodzaj ukończonego szkolenia, a motywacją do podejmowania kształcenia pielęgniarek.

